

Този информационен документ е подготвен със съдействието на [Съвета на нотариатите от ЕС \(CNUE\)](#).

1 Как се изготвя разпореждането с имущество в случай на смърт (завещание, съвместно завещание, договор за наследство)?

При изготвянето на завещания трябва да се спазват изложените по-долу правила.

На първо място, завещателят трябва да бъде в състояние да действа със здрав разум. Лицата, които са обявени за недееспособни, не могат да правят завещания. По отношение на ненавършилите пълнолетие лица се прилагат специални правила, чието основно предназначение е да се осигури защита на имуществото на въпросните лица.

Някои завещателни разпореждания, като съвместни завещания (*testaments conjoints*), са забранени. Същото важи и за договорите върху неоткрито наследство (*pactes successoraux*).

В Гражданския кодекс са посочени следните форми на завещания, предвидени в люксембургското наследствено право:

саморъчно завещание,
нотариално завещание,
запечатано завещание.

Процедурите и условията, приложими за тях, са различни в зависимост от избрания вид завещание.

Саморъчно завещание (*testament olographe*)

Саморъчното завещание е завещание, което е изцяло ръкописно, поставена е датата, когато е съставено, и е подписано лично от наследодателя. Предимството на саморъчните завещания е тяхната простота. Недостатъкът е, че те могат да бъдат съставени от завещателя и никой да не бъде уведомен, че завещанието съществува. В резултат на това завещанието може да не бъде открито след смъртта на завещателя.

Съществува също така риск от фалшифициране или унищожаване. Освен това саморъчното завещание може да не е действително, ако е нечетливо, двусмислено или непълно. В тази връзка следва да се отбележи, че дори поставянето на неправилна дата на саморъчното завещание би могло да го направи недействително. То може да бъде обявено за недействително също така поради съществен порок.

Ето защо е в интерес на завещателя да обяви за съществуването на завещанието и мястото, където то се съхранява, както и да се увери в неговата действителност.

За да бъде сигурен, че съществуването на саморъчното завещание е известно, завещателят може да уведоми за него лице, на което има доверие, или срещу заплащане на такса основната информация от завещанието (като име и адрес на завещателя и мястото, където се пази завещанието) може да бъде регистрирана в централния регистър на завещанията (*registre central des dispositions de dernières volontés*). Регистърът представлява база данни, която се поддържа от Службата на кадастъра, имотния регистър и недвижимите имоти (*Administration de l'Enregistrement et des Domaines*) (вж. и по-долу).

Що се отнася до действителността на завещанието, то трябва да е било написано изцяло ръкописно от завещателя, да е поставена датата, на която е изготвено, и да е подписано от завещателя. Предвид на горното се препоръчва използването на експерт в областта на наследственото право, например нотариус, който да гарантира действителността на завещателните разпоредби.

Нотариално завещание (*testament par acte public/testament authentique*)

Нотариалното завещание се приема от двама нотариуси или от един нотариус със съдействието на двама свидетели.

То има значителни преимущества в сравнение със саморъчното завещание.

Първо, нотариусът, който оформя документа, предоставя правни съвети на завещателя. Така се гарантира, че няма пороци на формата, нито процедурни или съществени пороци по отношение на последната воля на завещателя и че завещанието е действително.

Второ, тъй като нотариалното завещание се оставя на съхранение при нотариус, то остава тайно до смъртта на завещателя, но последната му воля непременно ще бъде открита след смъртта му. В тази връзка следва да се отбележи също така, че нотариусът, съставил завещанието, е отговорен за регистриране на основните данни от него в регистъра на завещанията.

Запечатано завещание (*testament mystique*)

Запечатаното (тайно) завещание представлява документ, написан от завещателя или от друго лице, който се представя от завещателя затворен и запечатан на нотариус в присъствието на двама свидетели или втори нотариус. Нотариусът, който получава запечатаното завещание, изготвя потвърждение под формата на публичен или частен акт (*acte de suscription en minute ou en brefet*).

Нотариусът съхранява запечатаното завещание, като елиминира всички рискове за неговото подменяне или фалшифициране.

При запечатаното завещание, подобно на нотариалното завещание, е възможно разпореждането на завещателя да остане запечатано в течение на живота му. Също така, тъй като завещанието се депозира при нотариус, след смъртта на завещателя то ще бъде открито.

Фактът, че нотариусът изготвя протокол за потвърждение, когато получава завещанието, не означава, че депозиранието завещание е валидно.

Всъщност дори ако запечатаното завещание е било съставено и депозирано при спазване на съответните процедурни правила, то все пак може да бъде обявено за недействително поради съществен порок. Нотариусът не може да гарантира дали завещанието е действително, тъй като то му е представено затворено и запечатано.

В Люксембург формата на запечатано завещание се използва рядко.

2 Съществуват ли ограничения на свободата за разпореждане с имущество в случай на смърт (напр. запазена част)?

В Люксембург основните данни на някои завещания трябва или могат да бъдат регистрирани в регистъра на завещанията (вж. също така отговора на предходния въпрос). Регистрирането е задължително за нотариалните завещания и за запечатани и саморъчни завещания, които са депозирани при нотариус. Това важи също така, ако въпросните завещания бъдат анулирани, оттеглени или изменени по някакъв друг начин.

Регистрирането не е задължително за саморъчни завещания, които се съхраняват от физически лица.

Самото завещание и неговото съдържание не се съхраняват в регистъра. Регистрацията съдържа само името и фамилното име на завещателя и името на съпруга, ако е приложимо, датата и мястото на раждане на завещателя, идентификационен номер, професия, адрес или местожителство, вид и дата на документа, който се регистрира, името и адреса на нотариуса, който е съставил документа или при когото той е депозиран или — в случай на саморъчни завещания и ако е необходимо — име/наименование и адрес на някое друго лице или институция, на което/която е поверено завещанието, или мястото, където то се съхранява.

3 Съществуват ли ограничения на свободата за разпореждане с имущество в случай на смърт (напр. запазена част)?

Според люксембургското наследствено право съществуват ограничения на свободата за разпореждане с имуществото в случай на смърт.

По-специално чрез запазената част не се допуска дадено лице да лиши от наследство определени законни наследници чрез разпореждане за дарение или завещание.

Според люксембургското право на запазена част имат право само низходящите на починалия (деца или техните деца, ако те са починали преди наследодателя към момента на смъртта му).

Запазената част по закон е половината от активите в рамките на наследственото имущество, ако починалият остави едно дете; две трети, ако остави две деца; и три четвърти, ако той остави три или повече деца.

Запазената част може да бъде отказана. Отказът трябва да бъде изрично направен със заявление, представено в деловодството на съда по мястото, където е открито наследството, като бъде вписано в специален регистър, воден за тази цел.

4 В отсъствието на разпореждане с имущество в случай на смърт кой и в каква степен наследява?

Ако няма завещание, наследството се ръководи от приложимите правни норми.

Редът на наследяване обикновено е следният:

низходящи (деца, внуци),

преживял съпруг,

баща и майка, заедно с братя и сестри на починалия и низходящи на последните,

възходящи, различни от баща и майка (дядовци, баби, прадедовци, прабаби и т.н.),

роднини по съребрена линия, различни от братя и сестри (чичовци, лели, племенници, племеннички и т.н.),

държавата.

При тази йерархия на наследниците могат да възникнат различни ситуации:

Ситуация 1: починалият има преживял съпруг и деца (или внуци)

По закон преживелият съпруг е неразведен съпруг, срещу когото няма окончателно решение за раздяла.

Наследственото имущество се разделя поравно между децата на починалия в зависимост от техния брой, като се спазват правата на преживелия съпруг.

Пример:

Ако починалият е оставил едно дете, именно това дете наследява цялото наследствено имущество, като се спазват правата на преживелия съпруг.

Ако починалият е оставил две деца, те си поделят наследственото имущество на починалия, като отново се спазват правата на преживелия съпруг.

При тази ситуация преживелият съпруг може да избира между:

плодоползване (правото да се възползва от ползването и ползите) върху застроен имот, съвместно използван от съпрузите, както и обзавеждането в него, при условие че починалият е имал пълни права на собственост върху имуществото или права на съсобственост с преживелия, и

най-малката предвидена по закон част за дете, при условие че не е по-малка от една четвърт от наследственото имущество.

Преживелият съпруг има срок от три месеца и 40 дни, считано от смъртта, за да упражни правото на избор със заявление до деловодството на районния съд, в района на който е открито наследството. Ако изборът не бъде направен в указания срок, се счита, че преживелият съпруг е избрал плодоползването.

Ако преживелият съпруг избере част, равна на тази на дете, дяловете на децата се намаляват пропорционално до размер, достатъчен за образуването на частта на преживелия съпруг.

Как се процедира, ако едно от децата на починалия е починало преди него, но е оставило деца?

В такъв случай се прилага заместване (*représentation*). Тогава детето(децата) на по-рано починалото дете (т.е. внуците на починалия) разделят помежду си запазената част на своя баща или майка.

С други думи, заедно те получават частта, която би преминала към въпросното лице, ако то е било преживяло починалия.

Как се процедира, ако преживелият съпруг сключи отново брак, след като е избрал плодоползване върху съвместното жилище?

В такъв случай децата или внуците, ако някое от децата е починало преди починалия, могат да поискат сключването на съвместно споразумение плодоползването да бъде преобразувано в капитал.

Капиталът трябва да бъде равен на стойността на плодоползването, което зависи, *inter alia*, от възрастта на бенефициера на плодоползването.

Искът за преобразуване трябва да бъде предявен пред съда в срок до шест месеца от новия брак на преживелия съпруг и трябва да бъде от името на всички деца или съответно внуци, ако някое е от децата е починало преди починалия.

Ако не всички деца са се съгласили с подаването на молба за преобразуване в капитал, решението е по усмотрение на съда.

Ситуация 2: починалият има преживял съпруг, но без деца

Ако починалият не остави деца или низходящи на деца, преживелият съпруг има предимство пред всички други роднини на починалия съпруг и съответно получава цялото наследствено имущество на починалия, независимо от това дали впоследствие преживелият съпруг ще сключи нов брак или не.

Преживелите съпрузи обаче не са правоимащи наследници (*héritier réservataire*). Следователно, за разлика от децата на починалия, те нямат право по закон на запазена част. С други думи, ако починалият няма деца, преживелият съпруг теоретично може да бъде изключен от наследственото имущество на съпруга чрез дарение или завещание.

Ситуация 3: починалият няма деца или съпруг, но оставя братя и сестри (или племенници и племеннички)

В тази ситуация има различни варианти според това дали родителите на починалия са живи или не.

Ако родителите все още са живи, бащата и майката получават по една четвърт от наследственото имущество, т.е. общо половината.

Другата половина се разделя между братята и сестрите и техните низходящи.

Ако само бащата или майката преживее починалия, той или тя получава една четвърт от наследственото имущество, а останалите три четвърти се разпределят между братята и сестрите или техните низходящи.

Децата на братята и сестрите (т.е. племенници и/или племеннички на починалия) разделят помежду си запазената част на своя баща или майка по силата на правото на представителство, ако техните родители са починали преди починалия.

Следователно заедно те получават частта, която би отишла за техния баща и/или майка, ако той/тя беше преживял/а починалия.

Ситуация 4: починалият няма деца, съпруг, братя и сестри или племенници и племеннички, но родителите му все още са живи

При тази ситуация цялото наследствено имущество отива при бащата и майката на починалия, като всеки от тях получава половината.

Ако само бащата или майката все още е жив/а, въпросното лице наследява цялото наследствено имущество на по-рано починалото дете (*ibidem*).

Ситуация 5: починалият няма деца, съпруг, братя и сестри или племенници и племеннички и родителите му и други възходящи са починали

При тази ситуация за наследници се считат чичовците и/или лелите на починалия, неговите техни възходящи, братовчеди и низходящи на братовчедите.

Наследственото имущество се разделя между двете линии — бащина и майчина — като всяка от тях получава половината наследствено имущество.

Никой наследник от по-далечна степен от внук или внучка на братовчед по майчина или бащина линия не може повече да наследява. При тази ситуация наследственото имущество става собственост на държавата, което е известно като „наследяване от държавата поради липса на наследници“.

5 Какъв вид органи са компетентни:

5.1 по въпросите на наследяването?

Процедурата по наследяване се започва от наследника или наследниците, които — по своя собствена инициатива — възлагат извършването на всички сделки по уреждането на наследственото имущество на нотариус, избран от тях или определен от наследодателя.

5.2 да получат изявление за отказ или приемане на наследство?

Според люксембургското право няма специален орган, който да е определен за приемане на наследството. Според съответните разпоредби на закона, приемането може да бъде изрично или мълчаливо. Приемането е изрично, когато лицето приеме правото или качеството на наследник с официален или частен акт. Приемането е мълчаливо, когато наследникът предприеме действие, което задължително предполага неговото намерение да приеме наследството и което действие би имал право да предприеме само в качеството си на наследник.

Според Гражданския кодекс отказът от наследство трябва да бъде направен в деловодството на първоинстанционния съд по района, в който е открито наследството, и да бъде вписан в специален регистър, воден за тази цел.

С оглед на последиците, правата и задълженията, които могат да възникнат в резултат на наследството, се препоръчва да се направи консултация с нотариус преди приемането или отказа на наследство.

5.3 да получат изявление за отказ или приемане на завет?

Гражданският кодекс на Люксембург не съдържа специални правила по този въпрос и поради това люксембургската съдебна практика се базира на принципа, че за приемането на завет (универсален, общ или индивидуален) може да се използва всяка една процедура.

Същото важи за отказването на индивидуален завет. Следователно отказването може, *inter alia*, да бъде мълчаливо, ако например заветникът откаже да изпълни задълженията, които са свързани със завета.

Що се отнася до отказването на универсален завет или общ завет, някои съдилища изискват спазването на формални правила, които са определени за откази от наследство, докато според други съдилища тези правила не се прилагат.

5.4 да получат изявление за отказ или приемане на запазена част?

Горепосочените правила се прилагат по отношение на приемането на запазена част от наследственото имущество.

Отказ от запазена част може да се направи само в деловодството на първоинстанционния съд по района, в който е открито наследството, като се вписва в специален регистър, воден за тази цел.

6 Кратко описание на процедурата за уреждане на наследството по националното право, включително на процедурата за ликвидиране на наследствената маса и делба на наследственото имущество (включително информация дали производството по наследяване се образува служебно от съда или друг компетентен орган)?

Процедурата по наследяване се започва от наследника или наследниците, които — по своя собствена инициатива — възлагат извършването на всички сделки по уреждане на наследственото имущество на нотариус, избран от тях или определен от наследодателя.

7 При какви условия и в кой момент дадено лице придобива качеството на наследник или заветник?

Към момента на смъртта активите на починалия преминават направо към наследника. Това обаче не означава, че наследниците са длъжни да приемат наследството (вж. по-горе).

По-специално, за да бъде в състояние едно лице да наследява, трябва да са изпълнени следните условия. Лицето трябва:

да съществува в правния мир към момента на смъртта на наследодателя, т.е. най-малкото да е било заченато, при условие че въпросното дете се роди способно да живее,

да не е изключено по закон, както по-специално в случай на:

недееспособни лица,

лекари или хирурзи, здравни специалисти и фармацевти, които лекуват дадено лице по време на заболяването, довело до смъртта на лицето, ако по време на заболяването е направено завещание в тяхна полза,

не са изключени от наследството, тъй като са лишени от права.

Що се отнася до заветите, по целесъобразност, трябва да се приложи процедурата за плащането на завет (*délivrance de legs*) или процедурата по издаване на решение на съда за въвеждане във владение (*envoi en possession*).

8 Наследниците носят ли отговорност за задълженията на починалия и ако да, при какви условия?

Да, ако наследниците приемат наследството безусловно.

Към момента на откриване на наследството обаче наследниците могат да го приемат също така по опис.

Изготвянето на опис дава предимство на наследниците да отговарят за плащането на дългове, свързани с наследственото имущество, само до размера на активите, които са получили, като те дори могат да бъдат освободени от плащането на каквито и да било дългове, ако предадат всички активи от своето наследство на кредитори и заветници.

9 Какви документи и/или информация се изискват обикновено за целите на вписването на недвижимо имущество?

Завещателят е свободен да назначи което и да било лице(а) по негов избор да изпълни неговото/нейното завещание, освен ненавършили пълнолетие лица.

Вж. по-горе относно ролята на управителя на наследственото имущество.

Според член 1 от Закона от 25 септември 1905 г. относно регистрирането на права *in rem* върху недвижимо имущество всички сделки *inter vivos*, независимо дали срещу заплащане или не, при които се прехвърлят права *in rem* върху недвижимо имущество, различни от преференциални

права и ипотеки, трябва да бъдат регистрирани в ипотечния регистър в района, където се намира имуществото. В член 2 от Закона е предвидено, че могат да се регистрират само съдебни решения, официални актове и административни актове.

9.1 Назначаването на управител на наследственото имущество задължително ли е или е задължително при поискване? Ако е задължително или е задължително при поискване, какви стъпки следва да бъдат предприети?

Според люксембургското право относно наследството има три възможни ситуации, включващи управление на наследствено имущество:

1) Управление на вакантно наследство

В случай че за наследството няма наследници, по искане на заинтересованите лица или по искане на прокурора, компетентният първоинстанционен съд назначава управител, който да управлява наследството.

2) Административни актове, когато наследството е прието по опис

В този конкретен случай наследникът бенефициер отговаря за управлението на активите от наследственото имущество и отчита своето управление пред кредиторите и заветниците.

Според люксембургската съдебна практика задължението за събиране на дълговете, които са дължими към наследството, *inter alia*, представлява неразделна част от това управление.

По изключение съдилищата могат да възложат управлението на трета страна. Това е възможно, когато наследниците, които са избрали наследство по опис — поради тяхното бездействие, лошо управление или некомпетентност — застрашават интересите на кредиторите на въпросното наследствено имущество и могат да ги увредят (люксембургска съдебна практика).

3) Административни актове в случай на съвместна собственост върху наследственото имущество

В случай на съвместна собственост върху наследственото имущество председателят на компетентния районен съд може да назначи даден сънаследник за управител.

9.2 Кой има право да изпълни разпореждането с имущество в случай на смърт и/или да управлява наследството?

Завещателят е свободен да назначи което и да било лице(а) по негов/неин избор, което да изпълни неговото/нейното завещание, освен ненавършили пълнолетие лица.

Вж. по-горе относно функциите на управителя на наследственото имущество.

9.3 С какви правомощия разполага управителят на наследството?

Вж. по-горе.

10 По силата на националното право какви документи обикновено се издават в хода или в края на производството по наследяване, с които се доказват статутът и правата на бенефициерите? Те имат ли специална доказателствена сила?

Нотариалният акт (*acte de notoriété*), съставен от нотариус, който има допълнителна доказателствена сила.

Тази уеб страница е част от „Вашата Европа“.

Ще се радваме да получим вашите [коментари](#) относно полезността на предоставената информация.

This webpage is part of an EU quality network

Последна актуализация: 15/12/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.